

GUIA D'ACTUACIÓ per a la tinença responsable d'èquids d'esport i/o d'oci

**Generalitat
de Catalunya**

© Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

© Il·lustracions. Júlia Bataller Gili

1a edició, setembre de 2026

Maquetació: Gabinet Tècnic

Dipòsit legal: B 19078-2026

Impressió: Tormiq

Tiratge: 200 exemplars

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons del tipus
reconeixement d'autoria, usos no comercials i sense obra derivada. La llicència
es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Índex

Introducció.....	4
Com adquirir un èquid?	5
Adopció.....	5
Compra	6
Identificació i ubicació	7
Identificació obligatòria de l'èquid.....	7
Explotació registrada	9
Requisits per als moviments d'èquids	10
Què és la TME?	10
Documentació sanitària de trasllat.....	10
Notificació dels moviments d'èquids.....	11
Registre de transportistes i registre dels mitjans de transport	11
Com cal tenir cura d'un èquid.....	13
Allotjament i entorn	13
Alimentació	13
Salut.....	15
Cures veterinàries.....	18
Previsió de despeses	19
Retir de l'èquid	20
Bibliografia web	22

Introducció

L'ésser humà porta convivint amb els animals des de temps immemorials i, en aquest procés, la relació amb ells ha anat passant de ser merament utilitària a ser molt més pròxima.

Els èquids són uns éssers vius sensibles, amb emocions i límits que cal conèixer i escoltar.

L'estat de benestar dels èquids inclou tant el benestar mental com el físic. Les necessitats emocionals i les necessitats físiques són igualment importants per al cavall. Aquest benestar està influenciat per les condicions de maneig, els règims d'alimentació, els mètodes d'entrenament i el contacte social amb altres cavalls.

L'objectiu d'aquesta guia és proporcionar la informació necessària perquè tothom que es plantegi adquirir un èquid, sigui per esport o per oci, **pugui prendre una decisió responsable** que li permeti acceptar i comprometre's a complir les obligacions encaminades a satisfer les necessitats de l'animal i preveure que aquest disposi de tot allò que necessiti per garantir la seva salut i el benestar durant tota la vida.

Per tant, la tinença responsable implica la necessitat d'informar-se abans de prendre la decisió d'adquirir un èquid i fer-se una sèrie de preguntes:

Tinc un lloc adequat per tenir aquest èquid?

Puc fer front a totes les despeses que genera?

Puc dedicar-li el temps que necessita per garantir-ne el benestar mental i físic o, si jo no puc, puc contractar personal format per tal que se n'encarregui?

Soc conscient que l'èquid pot viure més de trenta anys? Que segurament es retirarà de la competició i viurà més de deu anys retirat i que, durant aquest període, continuarà generant despeses que possiblement s'incrementaran pels problemes relacionats amb l'edat?

En aquesta guia proporcionarem tota la informació per tal de poder respondre a aquestes preguntes i valorar si és el moment per adquirir un o més èquids.

Com adquirir un èquid?

Adopció

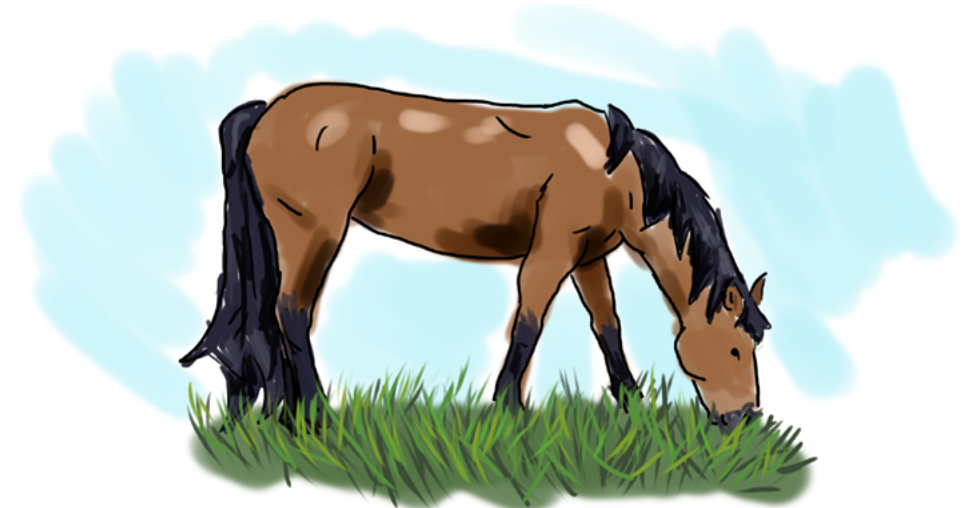
A Catalunya hi ha refugis d'èquids, que tenen com a objecte detectar els casos d'abandonament o maltractament i donar refugi a aquests animals. Així mateix, treballen per rehabilitar-los amb l'objectiu que cada animal pugui trobar uns nous responsables que li donin la qualitat de vida que es mereix.

Aquestes entitats són associacions sense ànim de lucre legalment constituïdes i, a més, estan subjectes a inspeccions regulars en les quals es comprova que totes les instal·lacions i els protocols que segueixen estiguin en regla i que es respectin les normes relatives a la protecció i el benestar dels animals.

Quan adoptes en una protectora, la missió de la qual és la protecció de la dignitat i els drets de l'èquid, de manera directa **li estàs donant a un altre ésser viu l'oportunitat de viure una vida millor.**

Per a les protectores és indispensable fer totes les comprovacions pertinents i així assegurar-se que l'èquid i els futurs titulars són compatibles. Això pot comportar una sèrie de qüestionaris i revisions de documentació per comprovar que es compleixen els requisits.

Quan s'adopta un animal, s'ha de signar un contracte d'adopció en què s'estableixen els drets i les obligacions de les dues parts. A vegades, també s'hi indiquen els requisits de cura, com que estigui en un lloc registrat, que pugui socialitzar amb altres èquids o el seu ús.

Compra

Abans de triar un cavall, cal determinar quines són les possibilitats econòmiques i amb quina finalitat es fa la compra. S'ha de tenir en compte el següent:

- És molt aconsellable recórrer a un veterinari per fer un reconeixement abans de la compra.
- És convenient no pagar immediatament i **demanar un període de prova** per conèixer l'èquid i saber si realment és el que es vol.
- És important **observar atentament el comportament del cavall en moviment i parat** a la quadra, així com si està entrenat i comprovar si està ben domat.

L'avantatge d'adreçar-se directament a un criador d'èquids és que aquest ha de disposar d'un programa de cria i ha d'estar inscrit en registres genealògics de la raça, cosa que dona força garanties de la qualitat dels seus animals.

Sovint els usuaris i clients de clubs i centres hípics deleguen als professors l'encàrrec de vendre els seus èquids. Per tant, recórrer a aquests centres és una bona opció per aconseguir un èquid que hagi estat ben cuidat i ensinistrat.

Els concursos poden ser llocs apropiats per trobar un venedor si el que es desitja és un èquid de concurs en qualsevol de les especialitats d'equitació.

En qualsevol cas, si s'opta per comprar un èquid, cal disposar d'un bon assessorament i que no sigui una compra improvisada o per impuls.

Identificació i ubicació

Identificació obligatòria de l'èquid

Sistema d'identificació

Un èquid es considera correctament identificat quan disposa de tots els elements del sistema d'identificació.

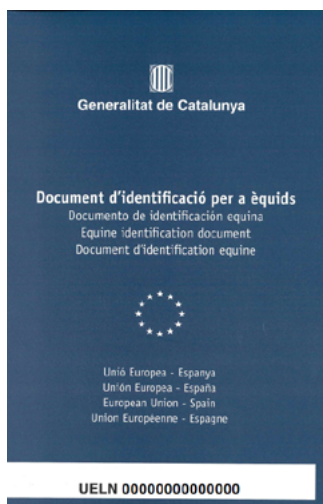
El sistema d'identificació equina està constituït per:

- **El passaport o document d'identificació equina**, que conté les dades bàsiques de l'animal: data de naixement, sexe, raça, color, codi UELN i codi de microxip.
- El transponedor injectable o microxip.
- **L'Universal equine life number (UELN)**, que és el codi d'identificació individual de l'èquid.
- **Les bases de dades informatitzades** i interrelacionades que contenen les dades dels animals identificats. A Catalunya, aquesta base de dades és el sistema de Gestió telemàtica ramadera (GTR), la qual està connectada amb la base nacional del Registre d'identificació individual d'animals (RIIA).
- **El llibre de registre de l'explotació** o instal·lació equina en el qual s'han d'anotar els èquids presents i llurs entrades i sortides.

Com s'identifica?

La normativa **diferencia entre èquids registrats** —animal reproductor de raça pura inscrit en un llibre genealògic d'una associació de criadors de races pures o registrat en una associació o organització internacional que gestiona cavalls destinats a competicions o curses— i **els èquids de cria i renda**, que són la resta.

Cal fer una sol·licitud davant de l'organisme emissor de passaports equins mitjançant un veterinari autoritzat per a la identificació equina.

- En el cas dels èquids inscrits en llibres genealògics, l'organisme emissor és l'associació que els gestiona.
- En cas d'èquids de cria i renda nascuts a Catalunya, l'organisme responsable de la seva identificació és el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA).

El termini establert per a la identificació dels èquids és de 12 mesos a comptar de la seva data de naixement i, en qualsevol cas, abans d'abandonar l'explotació de naixement.

El titular té un termini màxim de set dies per comunicar a l'autoritat competent els canvis que s'hagin produït en la informació que s'emmagatzema a les bases de dades. Aquesta comunicació es pot fer a l'organisme que va expedir el document d'identificació.

Es pot trobar la informació actualitzada a la secció d'identificació del bestiar de la web del DARPA.

Aptitud de l'èquid

Els èquids poden ser registrats o de cria i renda. Tot i que en néixer tots són aptes per al consum humà, quan un èquid es declara NO APTE per al consum humà, aquesta condició acostuma a ser irreversible.

En néixer, els èquids són aptes per al consum humà, però quan un èquid es declara NO APTE per al consum humà, aquesta condició és irreversible tret de dos casos:

- Quan la pèrdua és a causa d'un tractament veterinari que comporti la suspensió temporal d'aquesta aptitud durant sis mesos.
- Quan l'autoritat competent determina una suspensió temporal de sis mesos en casos molt concrets d'emissió de passaports duplicats.

Les situacions en les quals es **perd l'aptitud de l'èquid** per al consum humà de forma irreversible són:

- En el cas de passaports duplicats o emesos fora de termini (passaports substitutius).
- A causa d'un determinat tractament veterinari que comporti la suspensió definitiva de l'aptitud.
- Quan la identificació es faci en una ubicació no registrada (sense codi REGA).

En cas de pèrdua del passaport equí, el titular de l'èquid ha de contactar amb un veterinari autoritzat en identificació equina per sol·licitar-ne un duplicat.

Explotació registrada

Els èquids han d'estar ubicats en instal·lacions equines degudament inscrites al Registre d'explotacions ramaderes (REGA, per les sigles en castellà).

Els passaports dels èquids ubicats en aquesta explotació hauran d'estar a disposició del personal veterinari abans de fer qualsevol tractament que impliqui la pèrdua temporal o definitiva de l'aptitud per al consum humà.

Requisits per als moviments d'èquids

El passaport ha d'acompanyar l'èquid en qualsevol moviment, excepte:

- Pels voltants del lloc d'ubicació habitual.
- Emergències.
- Traslats de transhumància.
- Lactants que acompanyin la mare (han d'anar, però, amb microxip).

Per a qualsevol moviment, els èquids:

- Han d'estar correctament identificats.
- Han de figurar a la base de dades del RIIA.
- Han d'estar ubicats en explotacions amb codi REGA.
- Han de disposar del document sanitari de trasllat o de la targeta de moviment equí (TME).

Què és la TME?

És la targeta de moviment d'èquids. Permet que els èquids que en disposen **es traslladin per tot el territori nacional** sense haver de sol·licitar el corresponent certificat sanitari de moviment, **en els moviments temporals de caràcter ludicoesportiu de menys de trenta dies de durada entre la sortida i el retorn.**

Per gestionar la sol·licitud de la TME, les persones titulars d'èquids, degudament identificades i donades d'alta al RIIA, han de contactar amb un veterinari autoritzat per gestionar la sol·licitud a través de l'aplicació Equicat.

Documentació sanitària de trasllat

Si no es disposa de TME, o no està dins dels supòsits de l'apartat anterior, **cal disposar de la documentació sanitària de trasllat:**

- Per a trasllats dins de l'àmbit territorial de Catalunya, és necessari el **document sanitari de trasllat (DST)** emès pel titular de l'explotació.
- Per a trasllats a altres comunitats autònomes, és necessari el **certificat sanitari de moviment (CSM)** emès pels veterinaris oficials o habilitats.
- Per a trasllats a altres estats membres, és necessària l'emissió del certificat sanitari d'intercanvi en el model harmonitzat **TRACES** (annex III de la Directiva 2009/156/CE). Per a èquids registrats, també és possible l'emissió del certificat conforme a l'annex II de la Directiva 2009/156/CE.
- Per a trasllats a països tercers, és necessària l'emissió del **certificat sanitari d'exportació** conforme al model ASE (acord sanitari d'exportació) acordat amb el país de destinació.

L'emissió del DST i la sol·licitud del CSM es poden fer telemàticament a través del GTR.

L'autoritat competent en ramaderia determina en quins casos és necessari un certificat sanitari de moviment per a trasllats dins de Catalunya.

Documentació sanitària per al trasllat d'èquids

Destinació	Tipus	Emissor
Catalunya	Doc. sanitari de trasllat (DST)	Titular de l'explotació
Altres comunitats autònomes	Certificat sanitari de moviment (CSM)	Veterinaris oficials o habilitats
Altres estats membres de la UE	Certificat sanitari d'intercanvi (TRACES)	Veterinaris oficials
Països tercers	Certificat sanitari d'exportació (ASE)	Veterinaris oficials

Notificació dels moviments d'èquids

Les persones titulars d'explotacions equines han de **comunicar els moviments d'entrada i de sortida dels èquids de les seves explotacions dins d'un termini de set dies naturals.** Es poden adreçar presencialment a l'oficina comarcal d'ubicació de l'explotació (han de portar els passaports dels animals) o fer-ho telemàticament a través de l'aplicació GTR.

Les persones titulars d'explotacions equines han de comunicar els moviments d'entrada i de sortida dels èquids de les seves explotacions dins d'un termini de set dies naturals.

Registre de transportistes i registre dels mitjans de transport

Les persones físiques o jurídiques que vulguin exercir l'activitat de transportar animals vius, amb finalitat comercial o no comercial, i que tinguin la seu social/ domicili fiscal a Catalunya, així com els vehicles, remolcs i contenidors que utilitzin per a aquesta activitat, **han de disposar de l'autorització prèvia del DARPA** per a l'exercici de l'activitat i s'han d'inscriure al registre de transportistes i mitjans de transport.

Es pot trobar la informació actualitzada a la secció de registre de transportistes de la web del DARPA i les sol·licituds s'han de presentar segons el model normalitzat que està a disposició de les persones interessades a Tràmits Gencat (tramits.gencat.cat), al Canal Empresa (canalempresa.gencat.cat).

S'adjunten a la **bibliografia web** els enllaços a dues infografies on s'informa de la documentació que ha de disposar el mitjà de transport d'èquids, el primer amb finalitat comercial i l'altre amb finalitat no comercial.

Es consideren **moviments d'èquids no comercials** aquells en què els èquids siguin transportats **pel seu propietari en el seu mitjà de transport, excepte** les situacions següents:

- Quan es produeixi un canvi de propietari o titular.
- Quan el **transportista sigui un tercer** sense relació directa amb el propietari o titular de l'animal.
- Quan estigui relacionat amb la **cria d'animals**.

Com cal tenir cura d'un èquid

Tenir i cuidar un cavall, a banda de ser una experiència gratificant en molts sentits, comporta una sèrie d'obligacions morals, ètiques i legals com a propietari responsable d'un animal.

L'estat de benestar d'un cavall depèn tant de l'estat físic com de l'emocional i fisiològic.

Allotjament i entorn

Un **allotjament adequat** és aquell que **protegeix els animals de les condicions climàtiques alhora que permet la interacció social**. Els èquids són animals socials que, en llibertat, conviuen en grups, però a la pràctica diària és difícil disposar d'un espai on mantenir un grup o ramat d'èquids i per això s'estabulen en espais individuals. **L'establulació individual ha de garantir la interacció social amb altres èquids** per tal que l'animal pugui veure altres èquids, que es pugui moure còmodament, girar sobre si mateix i tombar-se sense dificultats. A més, el jaç ha de proporcionar un ambient net i sec (palla, encenalls o similars). **Es desaconsella mantenir un cavall sol o aïllat d'altres èquids, ja que els genera un estat d'estrès molt gran.**

Alimentació

Els èquids són animals herbívors, amb una anatomia digestiva preparada **per alimentar-se d'herba** (aliments poc energètics), **en petites quantitats i durant una franja d'entre 18 i 20 hores al dia.**

Subministrament d'aigua

Els èquids han de disposar **de manera permanent d'aigua fresca i neta**. Idealment, haurien de ser abeuradors automàtics, però també es poden emprar galledes grans que permetin la neteja diària de forma fàcil. **Un cavall beu entre 25 i 35 l d'aigua al dia, però pot arribar a ingerir-ne fins a 50 l al dia en situacions de calor i humitat.**

Què mengen?

Farratge/herba

És l'ingredient principal de qualsevol dieta saludable per a cavalls. El farratge ha de ser de **bona qualitat i verd: pastura, fenc d'herba, fenc d'alfals** (aquest darrer, no més del 30% del total de farratge administrat). La civada en flor («a mig gra») és un altre farratge molt emprat en l'alimentació de cavalls, però no hauria de suposar més del 50% del total.

Quantitat: **com a mínim, l'1,5% del pes viu de l'animal al dia** (per a un cavall de 500 kg, serien 7,5 kg de farratge).

Disposar de **fenc d'herba a discreció** és la millor manera d'administrar-lo i que s'assembli a la seva forma natural d'alimentar-se **poc i sovint**. Actualment, existeixen sistemes de subministrament *slow feeder* per augmentar el temps de masticació.

Pinso

La quantitat diària de pinso ha d'anar d'acord amb el pes i l'activitat física de l'animal, i **no hauria de suposar més d'un 40% del total de la dieta (normalment, 2-4 kg al dia)**.

Com més activitat física fan, més energia necessiten i, per tant, requereixen més quantitat de pinso. Si en mengen quantitats inferiors o superiors, poden tornar-se prims o obesos.

El pinso diari s'hauria de repartir en el nombre més gran de preses possible (el més usual són dos o tres àpats al dia).

Salut

Pelatge

El **pelatge és un molt bon indicador de l'estat de salut d'un èquid**. Algunes races i en certs períodes de l'any quan canvien el pèl, el pelatge pot tenir un aspecte poc llustrós i no reflecteix un estat de salut deficient. El pèl del cavall és curt i brillant, no ha de presentar clapes d'alopecà ni ferides de major o menor profunditat. Algunes alteracions endocrines, així com la malnutrició o l'edat avançada, poden comportar retards en el canvi de pelatge (o fins i tot inhibir-lo).

Qualsevol alteració pot ser indicativa de reaccions al·lèrgiques puntuals o estacionals, entre d'altres.

Condició corporal

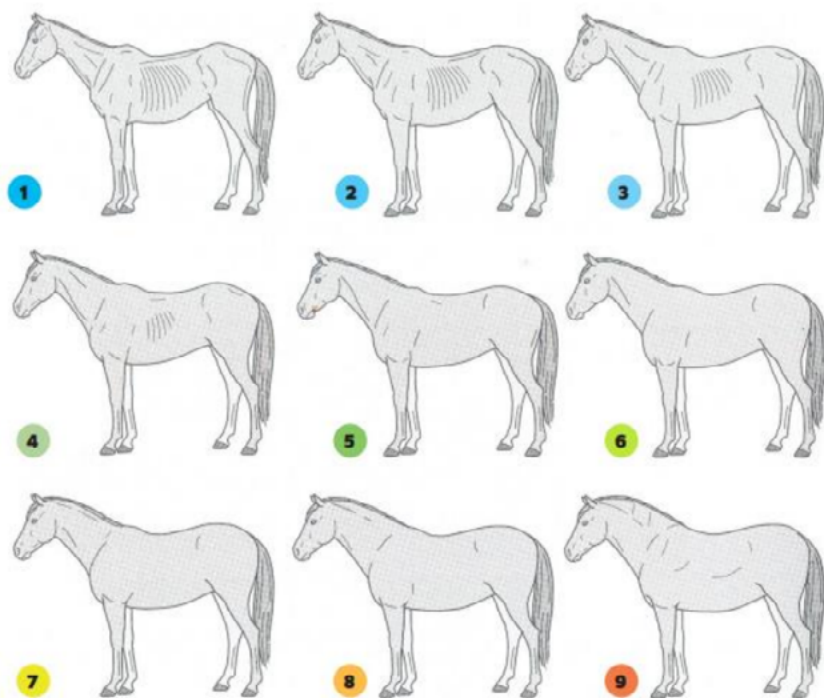
La **valoració de la condició corporal és una eina molt útil i ràpida per avaluar si un èquid està prim, en el pes correcte o gras**. Es tracta de fer una inspecció visual i també una palpació superficial per determinar si hi ha acumulacions de greix o no.

En èquids massa prims es veuen i es palpen clarament els ossos (costelles, vertebres i malucs). En èquids amb una condició corporal correcta no es veuen els ossos, però es poden palpar amb facilitat i hi ha certa acumulació de greix.

En èquids obesos no es veuen els ossos i es poden palpar acumulacions evidents de greix (a la base de la cua, al llom, a les costelles, darrere les espatlles i al coll).

L'**obesitat predisposa** a alteracions metabòliques, sobrecarrega les extremitats i pot conduir a **patir laminitis o enfusadura**. Per evitar el sobrepès, es recomana no desatendre la condició corporal i ajustar periòdicament la pauta d'exercicis i les racions d'aliment a les necessitats de cada individu.

La condició corporal es pot mesurar amb una escala que va d'1 a 9 en funció de la quantitat de greix que té l'animal en diferents punts del cos. L'1 seria un animal extremadament caquètic i el 9 seria un animal molt obès.

Cascos

El ferrador ha de treballar conjuntament amb el veterinari per garantir el màxim benestar possible als èquids. Generalment, es recomana la visita del professional ferrador cada quatre o sis setmanes, tant en el cas d'èquids ferrats com desferrats, i no es recomana allargar més de vuit setmanes el temps entre visites.

Vacunacions i desparasitacions

En el cas dels èquids, la **normativa sanitària no estableix vacunes obligatòries**, però si els cavalls participen en concursos organitzats per federacions hípiques, hauran de complir les normes de vacunació establertes en el reglament corresponent.

Els èquids també s'han de desparasitar. El millor i el més recomanable és analitzar les femtes (examen coprològic) per veure si necessiten desparasitar-se i saber exactament contra quin paràsit cal fer-ho per prescriure el millor producte.

Els protocols de vacunació i desparasitació són individualitzats en funció de l'estil de vida de l'animal i cal consultar-los amb el personal veterinari.

Pel que fa a les desparasitacions externes, **és important evitar les paparres**. A més, existeixen productes per evitar-ne l'aparició. En les èpoques de temperatures ambientals elevades, poden aparèixer mosques, mosquits, tàvecs, mosques d'ase i un llarg etcètera, que són més molestos que perillosos (excepte per als cavalls amb al·lèrgia o hipersensibilitat a *Culicoides* i altres casos concrets).

Necessitats etològiques i de comportament

Els èquids necessiten viure en companyia d'altres èquids per garantir el seu bon desenvolupament emocional. Són animals gregaris i, per tant, **requereixen contacte olfatiu, visual i físic amb individus de la seva espècie**. Tot i això, també estableixen vincles positius amb les persones i gaudeixen del seu contacte.

Cal tenir en compte que els *pàdocs* no s'han de compartir amb èquids que generin conflictes entre ells. L'exercici d'un comportament dominant sobre un altre més dèbil genera situacions d'estrès continuades a ambdós animals, que poden derivar en problemes de comportament i trastorns digestius. En camps prou amplis, els èquids fan els seus grups entre individus afins i mantenen distància amb els que no ho són, de manera que és més difícil que es generin conflictes de conseqüències greus. **Els animals incompatibles s'han de separar sempre.**

És molt important recordar que un èquid estabulat habitualment en un box necessita un temps d'adaptació progressiu per compartir l'espai amb altres cavalls o retirar-se en una closa.

Els èquids no estan acostumats a protegir o compartir el menjar o l'espai vital.

En general, l'excés d'hores de confinament i de restriccions de socialització causen frustració, cosa que pot afavorir l'aparició de conductes indesitjables i estereotípies, també conegudes com a «vics», que són comportaments repetitius sense funció aparent. Entre les estereotípies més comunes hi ha: «el pas o ball de l'os», «empassar aire» i «mossegar material», així com tirar coces i guitzes o les automutilacions, entre d'altres. Quan es detecta una estereotípia, és convenient introduir canvis per limitar-ne la instauració. Es pot deixar l'animal unes hores en un tancat exterior, treure'l més, facilitar més interacció amb animals veïns o introduir un altre animal —preferentment, un altre èquid, tot i que de vegades un no-èquid (un petit remugant, per exemple) pot millorar molt la situació.

Cures veterinàries

Tot èquid ha de tenir un **veterinari** que:

- Estableixi la seva dieta i controli la condició corporal i l'estat de salut.
- Practiqui **medicina preventiva** (vacunació, desparasitació, revisions odontològiques o pautes per a un rendiment esportiu adequat).
- **L'assisteixi i el tracti en cas de malaltia o lesions** assegurant i garantint una correcta farmacovigilància.
- **Assessori, vigili i certifiqui** les condicions higienicosanitàries, de benestar i de cria.
- **Practiqui l'eutanàsia** per causa humanitària a tot animal que pateixi de forma inevitable.

Tot èquid ha de tenir un **ferrador** que mantingui els cascos i els aploms correctes.

Previsió de despeses

S'ha de tenir en compte que el manteniment d'un èquid té un conjunt de despeses fixes i un conjunt de despeses variables.

Les despeses fixes són:

- **Alimentació**, si no es contracta un pupil·latge en un centre.
- **Pupil·latge**: en un centre hípic, estable, residències equines, etc. Inclou les tasques d'allotjament, manutenció (alimentació i aigua) i cura de l'èquid.
- **Suplements nutricionals**: depenent de l'estat de salut o de l'activitat, a vegades cal incloure suplements nutricionals a la dieta.
- **Control parasitològic**: es recomana l'examen coprològic.
- **Podòleg i ferrador**: cal una revisió dels cascos cada sis o vuit setmanes.
- **Tractament odontològic**: cal una revisió de les dents com mínim un cop l'any.
- **Mesures de profilaxi i immunització**: el veterinari clínic pot pautar vacunacions o pot ser que algunes vacunacions siguin obligatòries per poder participar en concursos o competicions.

Les despeses variables són:

- Atenció veterinària.
- **Tractaments mèdics** puntuals o crònics.
- Sessions de **fisioteràpia** en cas de lesió.
- **Atenció veterinària urgent** per un còlic que pot requerir tractament veterinari o quirúrgic de caràcter urgent i, en alguns casos, hospitalització.

Retir de l'èquid

L'esport eqüestre és una responsabilitat, i tots els propietaris, cuidadors, entrenadors i genets han d'assumir el compromís de garantir el benestar del cavall des del naixement fins a la mort.

L'opció correcta per a un èquid determinat depèn de la salut individual, les capacitats físiques, el comportament i el temperament del cavall. Segons el seu estat de salut, hi ha dues opcions:

- Si l'èquid encara es pot muntar, no està ferit i té bona salut, **es pot reentrenar** per a una altra tasca menys exigent, com ara esports de nivell inferior, exhibicions o com a cavall d'oci.
- Si l'èquid ja no es pot muntar, **s'ha de retirar**. En aquest cas, cal tenir en compte el següent:
 - ÷ Que es disposi d'un lloc adequat a la instal·lació on s'està, de manera que la persona propietària continuï cuidant-lo i s'asseguri que se satisfan les seves necessitats.
 - ÷ Si no es disposa d'un espai adequat, hi ha **diversos centres hípics a Catalunya especialitzats** a tenir cura de cavalls retirats per garantir-ne el benestar. Aquests centres disposen d'instal·lacions adequades on els èquids poden viure en grup i reben cures específiques adaptades a cada animal.

A més, s'ha de tenir en compte que quan un cavall envelleix necessita un entorn còmode, segur i protegit de les inclemències meteorològiques, amb fàcil accés a l'aigua i al menjar, i una alimentació rica en fibra, adaptada a l'estat de la seva dentició i de la seva condició corporal.

Per tant, quan el propietari decideixi retirar el seu cavall, ha de buscar **unes instal·lacions** que presentin les característiques següents:

- Han de disposar de refugi contra el fred, la pluja, el vent i la calor extrema.
- Sempre que sigui possible, és millor que **visquin a l'exterior o amb accés a pàdocs** i evitar que passin massa temps tancats a l'estable.
- Han de tenir una **zona seca, còmoda i prou gran per estirar-se i aixecar-se** amb facilitat, especialment si tenen problemes articulars.
- Els terrenys haurien de ser **plans i sense clots ni fang excessiu** per reduir l'esforç sobre les articulacions.
- Han de tenir **accés fàcil a l'aigua i al menjar**, especialment si pateixen artritis o tenen dificultats de mobilitat.
- Cal vigilar la convivència amb altres cavalls per evitar que siguin desplaçats o intimidats pels exemplars més dominants.
- A l'estiu, alguns cavalls vells poden necessitar que **se'ls esquili** si els costa perdre el pèl d'hivern.

A més dels problemes de salut propis de l'edat, els cavalls vells tendeixen a aprimar-se i, per això, **en termes d'alimentació** s'ha de garantir que:

- La base de la dieta ha de ser sempre el farratge (herba, pastura, fenc o ensitjat d'herba).
- Si tenen **problemes dentals**, poden necessitar:
 - ÷ Fenc picat.
 - ÷ Polpa de remolatxa remullada.
 - ÷ Purés o pinsos tous.
 - ÷ Cubs de fenc o herba hidratats.
- És important assegurar una **aportació adequada de proteïnes, vitamines i minerals**, sovint mitjançant suplementos nutricionals.
- Han de disposar d'**aigua neta i abundant en tot moment** i controlar que realment en beguin prou.
- Cal controlar regularment el **pes i la condició corporal**:
 - ÷ Si s'aprimen, pot ser necessari augmentar les calories o la qualitat de les proteïnes.
 - ÷ Si s'engreixen massa, s'ha de restringir la ingesta energètica.
- És preferible oferir **diversos àpats petits al dia** en lloc de menjades grans.
- En cavalls que necessiten guanyar pes, es poden afegir **olis vegetals o fonts de greix**, sempre de manera gradual i amb assessorament.
- Els cavalls amb risc de **laminitis o problemes d'insulina** han de rebre dietes baixes en sucres i midó.

Bibliografia web

- *Dossier tècnic.* «Els èquids d'esport, oci i companyia. Orientacions de cura i maneig»
<https://agricultura.gencat.cat/web/.content/07-ramaderia/medicaments-veterinaris/enllacos-documents/fitxers-binaris/DT104.pdf>
- Recomanacions per a la cura d'èquids d'edat avançada (infografia)
<https://agricultura.gencat.cat/web/.content/07-ramaderia/benestar-animal/enllacos-documents/transport/fitxers-binaris/infografia-equids-edat-avancada.pdf>
- Documentació del transport comercial d'èquids (infografia)
<https://agricultura.gencat.cat/web/.content/07-ramaderia/benestar-animal/enllacos-documents/fitxers-binaris/infografia-transport-comercial-equids.pdf>
- Documentació del transport no comercial d'èquids (infografia)
<https://agricultura.gencat.cat/web/.content/07-ramaderia/benestar-animal/enllacos-documents/fitxers-binaris/infografia-transport-no-comercial-equids.pdf>
- Comitè de benestar animal de la Federació Catalana d'Hípica
<https://www.federacio-catalana-hipica.cat/benestar-del-cavall>
- Les cinc llibertats del cavall (infografia)
https://cdn.prod.website-files.com/67581bef797cd0aa9ceb4c16/69a01825eec51b8f54b6b644_infografia%20febrer%20.pdf
- Les parts del cavall (infografia)
<https://www.federacio-catalana-hipica.cat/noticias/nova-infografia-de-la-fch-les-parts-del-cos-del-cavall>
- Les muntures (infografia)
<https://www.federacio-catalana-hipica.cat/noticias/infografia-mensual-les-muntures>
- Les capes del cavall (infografia)
<https://www.federacio-catalana-hipica.cat/noticias/infografia-mensual-les-capes-del-cavall>
- Consens per al benestar equí
https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/ramaderia/dar_benestar_animal/equids
<https://www.instagram.com/p/DRRdcBXjcJv/>

- Projecte *Be a Guardian* de la Federació Hípica Internacional
<https://inside.fei.org/media-updates/be-guardian-fundamental-reframing-equestrian-care>
- Iniciativa voluntària de benestar animal en èquids
https://food.ec.europa.eu/system/files/2022-12/aw_platform_plat-conc_guide_equidae_work_tourism_en.pdf
- Centre de referència europeu en remugants i èquids
https://www.eurcaw-ruminants-equines.eu/wp-content/uploads/2025/11/TFS-Ruminants-Equines-2024-05-ES_Confinamiento-en-caballos-dome%CC%81sticos.pdf
<https://www.eurcaw-ruminants-equines.eu/wp-content/uploads/2025/11/TFS-Ruminants-Equines-2023-08-ES-Enriquecimiento-ambiental-para-e%CC%81quidos.pdf>
- World Horse Welfare
<https://eu.worldhorsewelfare.org/news/the-senior-horse-nutrition-in-sickness-and-in-health>
<https://eu.worldhorsewelfare.org/what-we-do/sport-and-leisure-horses/our-vision-for-the-responsible-involvement-of-horses-in-sport>

**Generalitat
de Catalunya**